

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dariusz Kłodnicki (spr.)
Sędziowie:	SSO del. Lidia Mazurkiewicz - Morgut SSA Agnieszka Piotrowska
Protokolant:	Teresa Wróbel - Płatek

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa (...). (...) **spółki komandytowej w W.**

przeciwko **D. W. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 13 września 2011 r. sygn. akt VI GC 94/11

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 2.700 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

(...)(...) Spółka komandytowa w W. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym żądając nakazania D. W. (1), aby zapłacił na jej rzecz 124.119,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 108.512,76 zł od dnia 11.02.2010 r. do dnia zapłaty, 8.486,81 zł od dnia 18.02.2010 r. do dnia zapłaty i 7.120,23 zł od dnia 20.02.2010 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powództwa wskazała, że dochodzona należność główna obejmuje przysługujące jej wynagrodzenia za realizację udzielonego jej przez pozwanego w listopadzie 2009 r. zlecenia, polegającego na odbiorze kontenerów z miasta N. (Chiny) i zorganizowaniu transportu morskiego do H. (Niemcy), a stamtąd transportu kontenerów samochodem do L.. Wobec braku zapłaty wystawionych z tego tytułu faktur oraz bezskutecznego upływu terminów wyznaczonych pozwanemu do dobrowolnego ich uregulowania wystąpiła z niniejszym żądaniem na drogę sądową.

Sąd Okręgowy Legnicy w dniu 6.04.2011 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym - sygn. akt VI GNC 39/11.

Pozwany złożył przeciwko niemu sprzeciw i zaskarżając go w całości wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska, nie kwestionując twierdzeń podniesionych w ramach uzasadnienia pozwu, zarzucił zarazem, że strona powodowa nienależycie wykonała na jego rzecz usługę dostawy kontenera nr (...) z Chin do H. w oparciu o złożoną przez nią ofertę z lutego 2010 r., czym naraziła go na straty znacznie przewyższające wartość dochodzonego przez nią roszczenia. Poniesioną z tego tytułu szkodę oszacował na kwotę 181.365,96 zł i przedstawił ją do potrącenia z należnością strony przeciwnej.

Wyrokiem z dnia 13.09.2011 r. – sygn. akt VI GC 94/11, Sąd Okręgowy w Legnicy zasądził od pozwanego na rzecz strony powodowej 124.119,80 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 108.512,76 zł od dnia 11.02.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 8.486,81 zł od dnia 18.02.2010 r. do dnia zapłaty, od kwoty 7.120,23 zł od dnia 20.02.2010 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 9.806 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Podstawą jego wydania były następujące ustalenia:

Strona powodowa wykonywała na rzecz pozwanego usługi polegające na organizacji transportu z Chin kontenerów z artykułami gospodarstwa domowego. W listopadzie 2009 r. powódka otrzymała od pozwanego zlecenie polegające na odbiorze kontenerów z miasta N. w Chinach i zorganizowaniu transportu morskiego do H., a stamtąd transportu kontenerów samochodem do L.. Strona powodowa wykonała zlecenie, organizując transport towarów z N. przez H. do L., dokonując opłat za przeładunek kontenerów ze statku do portu oraz z portu na samochód, a także portowej opłaty bezpieczeństwa i opłaty za zwolnienie kontenerów w (...). Uregulowała należności związane z frachtem morskim kontenerów. Odbiór kontenerów w L. został potwierdzony przez pozwanego na międzynarodowych listach przewozowych.

W związku z wykonaniem powyższego zlecenia strona powodowa wystawiła pozwanemu faktury VAT nr (...) z 13.01.2010 r. na kwotę 23.506,74 zł, nr (...) z 14.01.2010 r. na kwotę 31.342,32 zł, nr (...) z 18.01.2010 r. na kwotę 53.663,70 zł, nr (...) z 3.02.2010 r. na kwotę 27.761,75 zł i nr (...) z 5.02.2010 r. na kwotę 7.120,23 zł.

Pozwany nie uregulował należności z tytułu powyższych faktur, pomimo wezwań do zapłaty.

Strona powodowa wnioskiem złożonym do Sądu Rejonowego w L. 28.04.2010 r. zawezwała pozwanego do próby ugodowej odnośnie należności z powyższych faktur. Do zawarcia ugody pomiędzy stronami nie doszło.

W dniu 1.02.2010 r. strona powodowa mailem wysłała stronie pozwanej informacje o transporcie towaru z X. do H. statkiem (...) B. v. (...), data wypłynięcia 14.02.2010 r., czas transportu 28 dni. Pracownik strony pozwanej w mailu z tego samego dnia potwierdził „buking” na wskazany przez powódkę statek w tych terminach.

Firma (...) składała pozwanemu zamówienia na asortyment dekoracyjny związany ze Ś. Wielkanocnymi, min. w marcu 2010 r. Firma (...).(…) z Chin wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 34.796,40 USD. Pozwany wpłacił na konto tej firmy, na poczet powyższej faktury w dniu 12.01.2010 r. kwotę 1.716,30 USD (4.931,10 PLN) i w dniu 22.01.2010 r. kwotę 3.400 USD (9.880,40 PLN).

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał, że powództwo zasługiwało w całości na uwzględnienie.

W pierwszym rzędzie zwrócił uwagę, że pozwany nie kwestionował zawarcia przez strony wskazanej umowy, jak i wykonania przez stronę powodową wynikającego z niej świadczenia i wysokości dochodzonej w pozwie należności, a strona powodowa przedstawiła na powyższe okoliczności wiarygodne dowody z dokumentów. Odnosząc się z kolei do podniesionego przez pozwanego zarzutu potrącenia dochodzonej należności z jego roszczeniami, z tytułu nienależytego wykonania przez stronę powodową udzielonego jej w toku dalszej współpracy zlecenia, Sąd I Instancji wskazał, że

brak jest podstaw do uznania, że do złożenia oświadczenia o potrąceniu tych należności doszło przed wytoczeniem powództwa, a w świetle brzmienia art. 479¹⁴ §4 k.p.c., w postępowaniu gospodarczym do potrącenia mogły być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami, a to nie miało miejsca w niniejszym przypadku. Zdaniem Sądu złożone przez pozwanego dokumenty pozostawały niespójne i nie potwierdzały jego wersji wydarzeń, a jego wniosek o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków na tą okoliczność, zgodnie z powyższą regulacją podlegał oddaleniu.

Pozwany wniósł apelację od niniejszego wyroku i zaskarżając go w całości zarzucił Sądowi I instancji:

1. bezpodstawne oddalenie wniosku o przesłuchanie świadków D. W. (2) i M. B. oraz nie uznanie podniesionego przez niego zarzutu potrącenia;
2. błędne ustalenie stanu faktycznego sprawy poprzez przyjęcie, że powód wykonał umowę w sposób prawidłowy i zgodny z ustaleniami stron, pomimo faktu, iż powód samowolnie zmienił środek transportu, trasę transportu towaru, którym miał przewieźć przesyłkę oraz datę wysłania i przewozu przesyłki do punktu docelowego, co w konsekwencji doprowadziło – w związku z sezonowym charakterem transportowanego towaru – do utraty możliwości sprzedaży transportowanego towaru i wycofania złożonych zamówień przez kontrahentów pozwanego.

W oparciu o powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych. Na wypadek nie uwzględnienia niniejszego żądania wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Wniósł ponadto o dopuszczenie dowodu z dokumentów złożonych wraz z apelacją, na okoliczność wykazania przysługujących mu wobec strony powodowej roszczeń, objętych zarzutem potrącenia.

W odpowiedzi strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 10.08.2012 r., Sąd Apelacyjny oddalił wnioski dowodowe złożone przez pozwanego w toku postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy w wyniku prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego, uwzględniającego zasady rozkładu ciężaru dowodu oraz reguły dowodzenia w postępowaniu w sprawach gospodarczych, obowiązujące w dacie wytoczenia powództwa, ustalił wszystkie istotne dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności, dlatego też stały się one również podstawą rozstrzygnięcia zapadłego przed tut. Sądem.

Przed przystąpieniem do omówienia zarzutów podniesionych w ramach apelacji należy wskazać, że zgłoszone przez pozwanego wnioski dowodowe, dopiero na tym etapie postępowania, podlegały oddaleniu jako spóźnione w świetle dyspozycji art. 381 k.p.c. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu Sąd II Instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać przed Sądem I Instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później. Mając na uwadze, że objęte oddalonym wnioskiem dowodowym dokumenty pochodziły sprzed wytoczenia niniejszego powództwa, a dotyczyły okoliczności podniesionych przez pozwanego już w sprzeciwie od nakazu zapłaty, niewątpliwie winny one być przedłożone na ich uzasadnienie już na wcześniejszym etapie postępowania. Należy przy tym zwrócić uwagę, że niniejsza sprawa prowadzona była w reżimie przepisów postępowania w sprawach gospodarczych, a zatem zgodnie z brzmieniem art. 479^{14a} k.p.c. w zw. z art. 479¹⁴ §2 k.p.c., pozwany obowiązany był podać wszystkie twierdzenia, zarzuty oraz dowody na ich poparcie już w sprzeciwie od nakazu zapłaty, pod rygorem utraty prawa ich

powołania w toku dalszego postępowania, chyba że wykazałyby, iż ich powołanie wówczas nie było możliwe, albo że potrzeba ich powołania wynikła później. W tym przypadku dalsze twierdzenia i dowody na ich poparcie powinny być powołane w terminie dwutygodniowym od dnia, w którym powołanie ich stało się możliwe lub powstała potrzeba ich powołania. W związku z tym, że pozwany w ramach sprzeciwu przedstawił do potrącenia wzajemną wierzytelność, zgodnie z brzmieniem art. 479¹⁴§4 k.p.c. dla skuteczność podniesionego w tym zakresie zarzutu, winien był ją udowodnić dokumentami, dlatego też winny one być złożone wraz z tym sprzeciwem. Nawet w sytuacji uznania, że potrzeba ich przedłożenia zaistniała wówczas, gdy strona powodowa zakwestionowała, aby pozwanemu przysługiwały wzajemne wierzytelności, winien on być złożyć te dokumenty najpóźniej w terminie 2 tygodni od dnia doręczenia mu odpowiedzi na sprzeciw, czego zaniechał.

W świetle powyższych okoliczności wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z tych dokumentów zgłoszony na etapie postępowania apelacyjnego, bez wykazania przesłanek, które uzasadniałyby uznanie, że ich zgłoszenie przed Sądem I Instancji nie było możliwe, czy też konieczne, uzasadniał jego oddalenie.

Przechodząc do omówienia zarzutów podniesionych w apelacji, w ocenie Sądu Apelacyjnego wbrew twierdzeniom pozwanego, Sąd I instancji, nie dopuścił się naruszenia przepisów postępowania poprzez oddalenia zgłoszonego przez niego wniosku o przesłuchanie świadków D. W. (2) i M. B..

Należy na wstępie zwrócić uwagę, że w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł on o przesłuchanie wymienionych wyżej świadków, nie podając też dowodowych. W świetle podniesionych w jego ramach zarzutów nie budziło jednakże wątpliwości, że mieli oni zeznawać na okoliczność złożenia przez pozwanego stronie powodowej oświadczenia o potrąceniu wierzytelności oraz potwierdzać zasadność tego zarzutu. Sąd Okręgowy wniosek ten, postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 2.09.2012 r. oddalił, a w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, wyjaśnił jakie były motywy tej decyzji. Podzielając w pełni zajęte w tym zakresie stanowisko przez Sąd I instancji, którego ponowne przytaczanie należy uznać za zbędne, wymaga jedynie podkreślenia, że w świetle przytoczonego wyżej brzmienia art. 479¹⁴ § 4 k.p.c., Sąd Okręgowy nie mógł oprzeć ustaleń faktycznych, w zakresie istnienia po stronie pozwanego wierzytelności do potrącenia na dowodach z zeznań świadków, bowiem niedopuszczalnym było dowodzenie w sprawach gospodarczych roszczeń przedstawionych do potrącenia innymi dowodami, aniżeli dowodami z dokumentów.

Jak słusznie wskazał Sąd I instancji przedstawione przez pozwanego wraz ze sprzeciwem dokumenty nie pozwalały na ustalenie stanu faktycznego w zakresie przebiegu realizacji przez powódkę zamówienia złożonego jej w lutym 2010 r., warunków na jakich strony się umówiły, ani też wysokości ewentualnej szkody poniesionej przez pozwanego, w wyniku nieprawidłowości w realizacji zamówienia. Pozwany w oświadczeniu złożonym w toku rozprawy jaka odbyła się przed tut. Sądem w dniu 10.08.2012 r., uznał za trafną dokonaną w tym zakresie ocenę Sądu Okręgowego, jednocześnie wskazując, że z tego powodu zgłosił wnioski dowodowe z dokumentów złożonych wraz z apelacją, które jednakże podlegały oddaleniu jako spóźnione.

Za chybiony należy również uznać zarzut, odnośnie błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy, które jakoby miały być podstawą wydania zaskarżonego wyroku.

W pierwszym rzędzie należy wskazać, że Sąd I Instancji nie poczynił ustaleń w zakresie objętym tym zarzutem, a przy tym mając na uwadze, że dotyczyły one okoliczności uzasadniających roszczenia pozwanego objęte potrąceniem, nie było one w ogóle przedmiotem merytorycznej oceny tegoż Sądu.

Należy przy tym zwrócić uwagę, że pozwany formułując ten zarzut, nie dysponował pisemnym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, bowiem zostało ono sporządzone już po wniesieniu apelacji, jak również nie znał ustnych motywów tego rozstrzygnięcia, gdyż ogłoszenie zaskarżonego wyroku nie było nagrywane za pomocą aparatury audio – video (w oparciu o regulację art. 157 §1 k.p.c.), a na jego publikację w dniu 13.09.2011 r., nikt się nie stawił.

Strona powodowa w niniejszym postępowaniu domagała się zapłaty od pozwanego kwoty 124.119,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami tytułem zapłaty za wykonanie dostawy zleconej jej przez poznanego w listopadzie 2009 r. W toku postępowania, zarówno w sprzeciwie od nakazu zapłaty oraz w apelacji pozwany nie kwestionował prawidłowości i terminowości wykonanego przez stronę powodową zamówienia, jak również nie kwestionował należności powoda wynikających z faktur złożonych na potwierdzenie żądania. Podnoszone przez pozwanego argumenty dotyczyły wyłącznie istnienia wierzytelności zgłoszonej do potrącenia, której to istnienia – o czym już była mowa wyżej – pozwany w niniejszym postępowaniu nie zdołał wykazać. Okoliczności wskazywane przez pozwanego, a dotyczące zmiany przez powódkę środka transportu, trasy transportu towaru, oraz daty wysłania i przewozu przesyłki do punktu docelowego oraz poniesienia straty wskutek nieprawidłowej realizacji, nie dotyczyły zamówienia z listopada 2009 r., a zatem nie miały znaczenia dla oceny żądania strony powodowej. Sąd I instancji, jak również Sąd Apelacyjny przy rozpoznawaniu apelacji, nie dokonywał merytorycznej oceny zasadności roszczeń zgłoszonych do potrącenia, a kwestia ich istnienia może być ewentualnie przedmiotem odrębnego postępowania sądowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego (pkt. I) i stosownie do wyniku tego etapu postępowania, uwzględniając wniosek strony powodowej, w oparciu o art. 98 §1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. § 6 pkt 6 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie (...), rozstrzygnął o obowiązku pokrycia przez przegrywającego, poniesionych przez nią kosztów (pkt. II).